dosarul nr.2-63/2025 /2-25005231-38-2-17012025-1/

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

29 ianuarie 2026 mun. Orhei

Judecătoria Orhei sediul central
în componenţa:
Preşedintele şedinţei, judecător Cristina TROIANOVSCHI
Grefier Zinaida LUCHIANOVA-BARBU

cu participarea
reclamantului/pârât Cazacu Oleg, născut la *****, cod personal *****, domiciliat în r-nul *****,
reprezentantului reclamantului/pârât Cazacu Oleg, avocatul Alina Plotnic, împuternicită în baza mandatului avocațial seria MA, nr. 2084746 din 16 ianuarie 2025,
pârâtei/reconveniente Maristan (Ghițun) Mariana, născută la *****, cod personal *****, domiciliată în r-nul *****,
reprezentantului pârâtei/reconveniente Maristan (Ghițun) Mariana, avocatul Grincu Zorina, împuternicită în baza mandatului avocațial seria MA nr. 1769062 din 30 ianuarie 2025,
în lipsa :
reprezentantului intervenientului accesoriu Agenției Teritoriale de Asistență Socială Centru-Est, Structura Teritorială de Asistență Socială Orhei, care a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa,

examinând în ședință publică, în limba română, cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de reclamantul Cazacu Oleg împotriva pârâtei Maristan (Ghițun) Mariana, privind încasarea pensiei pentru întreținerea a copilului minor în mărime fixă de 3 000,00 (trei mii,00) lei lunar,
și
cererea de chemare în judecată reconvențională înaintată de către Maristan (Ghițun) Mariana împotriva lui Cazacu Oleg, intervenient accesoriu Agenția Teritorială de Asistență Socială Centru-Est, Structura Teritorială de Asistență Socială Orhei privind modificarea domiciliului copilului minor și compensarea cheltuielilor de judecată,

c o n s t a t ă:

Argumentele participanților la proces.

La data de 17 ianuarie 2025, reclamantul Cazacu Oleg s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva pârâtei Maristan (Ghițun) Mariana privind încasarea pensiei pentru întreținerea a copilului minor în mărime fixă de 3 000,00 (trei mii,00) lei lunar.

În motivarea pretențiilor sale, reclamantul Cazacu Oleg a indicat că la data de 25 iulie 2024, între reclamantul Cazacu Oleg și pârâta Maristan Mariana a fost desfăcută căsătoria și stabilit domiciliul copilului minor, cu reclamantul Cazacu Oleg, prin hotărârea pronunțată de către Judecătoria Orhei, sediul Central, cu nr. 2-824/2024 din 25 iulie 2024.

A invocat reclamantul că după desfacerea căsătoriei, dânsul îngrijește, crește, educă și întreține copilul minor *****, iar fosta soție, Maristan Mariana, nu participă la creșterea și educarea copilului minor.

A relatat că dânsul este nevoit să lucreze suplimentar și în zilele de odihnă, ca să facă față cheltuielilor pe care le are cu copilul, însă îi este foarte greu sa se descurce financiar de unul singur în întreținerea copilului.

A menționat că unica sursă de existență a reclamantului este munca ocazională, fiind ajutat și de părinții acestuia, dar îi este greu să facă față cheltuielilor pentru copilul minor, pe care îl are în comun cu pârâta. Cu greu face față cheltuielilor necesare pentru întreținerea copilului, deoarece ca să-i asigure un trai decent, este nevoie de hrană, haine, rechizite, medicamente, etc., iar pârâta nu contribuie la întreținerea copilului minor.

A adăugat că pârâta nu are obligații materiale față de alte persoane terțe, nu are grijă de copilul său, nu îi ajută financiar și nu participă în nici un mod la creșterea și educarea acestuia, sarcina acestuia cazând în exclusivitate pe umerii reclamantului.

A considerat că suma de 3 000 lei lunar, pentru întreținerea copilului este rezonabilă pentru a acoperi proporțional cheltuielile de întreținere și de a asigura copilului condițiile materiale necesare pentru dezvoltarea fizică și socială.

În final, reclamantul Cazacu Oleg a solicitat încasarea de la pârâta Maristan Mariana pensia de întreținere a copilului minor *****, născut la data de *****, în cuantum de 3 000 lei lunar, din momentul depunerii acțiunii pînă la atingerea de către acesta a majoratului.

La data de 14 februarie 2025, pârâta Maristan (Ghițun) Mariana a depus cerere reconvențională împotriva lui Cazacu Oleg, intervenient accesoriu Agenția Teritoriala de Asistență socială Centru-Est, Structura teritorială de asistență socială Orhei, prin care a solicitat stabilirea domiciliului copilului minor ***** cu mama, schimbarea numelui de familie a copilului minor din Cazacu în Maristan și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea protocolară din 14 mai 2025, cererea reconvențională a fost acceptată spre examinare concomitent cu cererea de chemare în judecată inițială, în partea pretenției privind schimbarea domiciliului copilului minor.

În motivarea cererii reconvenționale, Maristan (Grițco) Mariana a argumentat că împreună cu pârâtul Cazacu (Maristan) Oleg, sânt părinții copilului minor, *****. A reiterat că de la naștere, copilul ***** a locuit cu mama peste hotare, până când tatăl acestuia a venit în Moldova în vacanță și s-a adresat in instanța de judecată.

A menționat că prin hotărârea Judecătoria Orhei sediul central din 25 iulie 2024, a fost desfăcută căsătoria între reclamantă și pârât și s-a stabilit domiciliul copilului minor *****, cu tata.

A specificat reconvenienta că acest dosar a fost examinat în lipsa sa, dânsa nu a fost informată și citată la ședințe din cauza aflării sale la momentul examinării cauzei, în *****. A argumentat că din acel moment tatăl copilului a împiedicat comunicarea fiului minor cu mama. Ulterior, pârâtul s-a recăsătorit și și-a schimbat numele de familie din Maristan în Cazacu (numele de familie a prezentei soții) ca ulterior sa schimbe și numele de familie copilului fără acordul și permisiunea mamei minorului reclamantei Maristan Mariana.

A invocat că conflictele între soți au apărut din cauza violenței în familie și adresării de către reclamanta la organele de drept în *****. Reconvenienta deține loc de trai permanent în ***** și are condiții de trai decente pentru creșterea și dezvoltarea armonioasă a copilului.

Invocă că reconvenienta dispune de spațiu locativ, nu se află la evidența narcologului sau psihiatrului, se caracterizează pozitiv, temei pentru care a decis să se adreseze în instanța judecătoreasca pentru a modifica locul de trai a copilului minor, și anume, ca sa fie stabilit cu ea, mama acestuia.

În şedinţă de judecată reclamantul Cazacu Oleg a solicitat admiterea acțiunii inițiale și respingerea cererii reconvenționale ca neîntemeiate. A explicat că în perioada cînd locuiau împreună cu fosta soție, dânsa, aplica violența fizică față de copil. O perioadă au dorit să divorțeze însă au hotărât să salveze familia. Dânsa a avut o tentativă de a se sinucide cu pastile, iar el, ca să aplaneze conflictul i-a făcut cadou un inel din aur, pe care fosta soție l-a dus la lombard, iar cu banii de pe inel a plecat în *****, lăsând copilul în grija sa. Rămas singur cu copilul, dânsul a chemat-o pa mama lui ca să-l ajute cu copilul. Peste un timp a plecat și el în *****, împreună cu mama sa și copilul. Aflându-se în *****, a mers la o zi de naștere de unde a fost chemat din motiv că fosta soție a aplicat lovituri copilului. Ajuns acasă dânsa și-a făcut valiza și fără remușcări a plecat din nou, acest fapt l-a determinat definitiv să divorțeze. Despre acțiunea de divorț și stabilirea domiciliului copilului minor cu tata, Maristan Mariana, a fost înștiințată de către Judecătoria Orhei, prin intermediul rețelelor de socializare. A invocat că pârâta de mai multe ori a aplicat violența fizică în privința copilului, lua copilul ca să petreacă timpul cu el, însă îl lăsa acasă și mergea la distracții. A concretizat că la moment este căsătorit, soția sa are un copil de 15 ani. Lucrează cu un

program de la ora 9:00 până aproximativ la orele 14:00. Are venit în dependență de lucru aproximativ de la 2500-2700 euro net. Acesta este unicul câștig, alte venituri nu are. Consideră că suma de 3000 lei lunar este echitabilă, ținând cont informației biroului național de statistică, ce reprezintă existența minimă a copilului. Copilul frecventează zilnic grădinița, este luat de el sau de mama lui. În afară programului educațional cu copilul, după orele mesei copilul merge 2 ori pe săptămână la psiholog, logoped și în parc. El nu refuză mamei sa vada copilul, în fiecare duminică îl vede 3 ore.

Reprezentantul reclamantului Cazacu Oleg, avocatul Alina Plotnic, a susținut acțiunea inițială înaintată și a solicitat respingerea acțiunii reconvenționale ca neîntemeiată. A menționat că nu există circumstanțe pentru a schimba domiciliul copilului cu mama. Tata crește și educă copilul, îi asigură tot necesarul.

În ședința de judecată pârâta/reconvenientă Maristan (Ghițun) Mariana a susținut cererea reconvențională și a solicitat respingerea cererii inițiale. A argumentat că dorește să fie stabilit domiciliul copilului cu mama, deoarece dânsa îi va acorda grija și atenția necesară pentru a crește copilul. Ea nu i-a permis tatălui să ia copilul în Moldova, când a depus cerere la divorț. A aflat despre divorț când era în *****. La moment locuiește în *****, dispune de condiții bune de trai. Pentru copil a transmis tatălui colete și bani. Cât timp a fost copilul în Moldova a făcut transferuri de bani. Tatăl copilului refuză să îi dea posibilitate să petreacă timp cu copilul, iar mesajele telefonice confirmă cele invocate.

Reprezentantul pârâtei/reconvenientei Maristan (Ghițun) Mariana, avocatul Grincu Zorina, a susținut acțiunea reconvențională și a solicitat admiterea acesteia cu respingerea cererii inițiale. A considerat că suma de 3000 lei solicitată ca pensie de întreținere nu a fost argumentată. Conform legislației Republicii Moldovei, ambii părinți trebuie să aibă grijă de copil și trebuie să achite câte 1500 lei fiecare. A menționat că la moment pârâta este căsătorită, are loc de trai, este casnică și are destul timp de a se ocupa cu copilul. Dânsa va acorda o grjă și atenție mai mare decât tata acestuia.

Reprezentantul Agenției Teritoriale de Asistență socială Centru-Est, Structura teritorială de asistență socială Orhei, în ședința de judecată nu s-a prezentat, a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa. Prin avizele depuse la materialele cauzei, a lăsat la discreția instanței examinarea cauzei și a solicitat ca la pronunțarea hotărârii, instanța de judecată să țină cont, în exclusivitate, de interesul superior al copiilor. /f.d.71/

Martorul Grițco Felicia în ședința de judecată a declarat că este sora pârâtei/reconveniente Maristan (Ghițun) Mariana. A indicat că sora sa a fost căsătorită cu Cazacu Oleg. Între soți persistau mai multe conflicte, pe care sora sa nu le spunea mereu. Când a stat la ei acasă timp de vreo trei luni, a observat că existau certuri dintre sora sa și soțul ei. Sora sa a fost chiar agresată de tată socru și lovită peste față. Pe perioada când dânsa a fost acolo a văzut cum bunelul numea copilul urât. Ambele surori erau considerate ca fete de comportament ușuratic de mama soacră. În familie

era lipsă de armonie. A menționat că soțul surorii sale, Cazacu Oleg, nu se implica în educarea și creșterea copilului Alexei. A observat că sub formă de glumă sau joacă, Cazacu Oleg, putea să aplice violența față de sora sa. Dânsa era prezentă la așa scene. Nu a văzut ca Oleg să aplice vreodată violența față de copil. Sora sa a plecat, când copilul avea vârsta de 2 ani.

Martorul Ghițun Robert-Costel în ședința de judecată a declarat că este soțul reconvenientei, Ghițun Mariana. A menționat că ambii merg aproape în fiecare duminică să viziteze copilul, Alexei, pentru câteva ore în zi. Tatăl copilului nu acceptă niciodată ca copilul să rămână pe noapte la ei, deși, dispun de toate condițiile pentru a locui cu copilul. De când sunt o familie cu reconvenienta, mereu contribuie cu diverse pentru Alex în sumă de aproximativ 300- 400 euro. Când dânsul comunică cu Alex, ultimul nu îl respinge, este sociabil. A invocat că dânsul este în capacitate financiară ca să asigure întreținerea reconvenientei și a copilului Alex și își asumă întreținerea față de copil, deoarece dispune de un salariu de peste 3 000 euro.

Martorul Donțu Donița în ședința de judecată a declarat că cu părțile în proces este consăteancă. Cunoaște că când copilul avea aproximativ un an și jumătate, părțile Cazacu Oleg și Mariana au divorțat, iar Mariana a plecat peste hotare în *****, de una singură, lăsând copilul împreună cu Oleg. În acea perioada, în mare parte de copil a avut grijă mama lui Oleg. Din câte se auzea în sat, pârâta nu trimitea haine pentru copil și nici rudele din partea pârâtei nu se interesau de copil, nu-l vizitau, deși locuiau în același sat. Nu a observat niciodată agresiune din partea tatălui copilului față de copil.

Aprecierea instanței.

Examinând acțiunea înaintată, apreciind probele administrate și raportându-le per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează spața, instanța ajunge la concluzia, că cererea de chemare în judecată înaintată de reclamantul Cazacu Oleg împotriva pârâtei Maristan (Ghițun) Mariana, privind încasarea pensiei pentru întreținerea a copilului minor în mărime fixă de 3 000,00 (trei mii,00) lei lunar, urmează a fi admisă integral și cererea reconvențională înaintată de Maristan (Ghițun) Mariana împotriva lui Cazacu Oleg, intervenient accesoriu Agenția Teritorială de Asistență Socială Centru-Est, Structura Teritorială de Asistență Socială Orhei privind modificarea domiciliului copilului minor și compensarea cheltuielilor de judecată, urmează a fi respinsă, reieșind din următoarele motive.

Conform art. 239 Cod de procedură civilă, hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărîrea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.

În conformitate cu art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul

raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii.

În corespundere cu art. 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În ședința de judecată s-a constatat cu certitudine că Cazacu Oleg și Maristan (Ghițun) Mariana au fost în relație de căsătorie. Din relația acestora, s-a născut copilul minor: Maristan Alexei, născut la *****. /f.d. 7/

La data de 25 iulie 2024, prin hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul central, căsătoria între Maristan Oleg și Maristan Mariana a fost desfăcută, fiind stabilit domiciliul copilului minor Maristan Alexei cu tata, Maristan Oleg. /f.d. 9/

Pretenția cu privire schimbarea domiciliului copilului minor.

Art. 3 alin. (l) al Convenţiei internaţionale cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989, în vigoare pentru Republica Moldova la 25 februarie 1993 stipulează expres că în toate deciziile care îi privesc pe copii, fie că sunt luate de instituţii publice sau private de ocrotire socială, de către tribunale, autorităţi administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie să fie luate în considerare cu prioritate.

Astfel, la încredințarea copiilor minori, condiția esențială de care instanțele judecătorești au îndatorirea să se pronunțe, constă în interesul superior al copilului, interes ce urmează a fi stabilit prin examinarea tuturor criteriilor consacrate în acest domeniu.

Aceste criterii, stabilite de practica Curții Europene a Drepturilor Omului, dar și de legislația națională sunt vârsta copilului, posibilitățile părintelui de a-i asigura o bună dezvoltare fizică, intelectuală și morală, atașamentul față de copilul minor, precum și al minorului față de părinte, grija manifestată de părinți în timpul conviețuirii și după despărțirea lor în fapt, precum și altele asemenea.

Conform art. 8 din Legea privind drepturile copilului nr. 370 din 30.11.2023, (1) Fiecare copil are dreptul să locuiască într-o familie, să îşi cunoască părinţii, să beneficieze de grija lor şi să coabiteze cu aceştia. (2) Răspunderea pentru creşterea copilului şi pentru asigurarea dezvoltării acestuia le revine în primul rând părinţilor sau, după caz, reprezentanţilor legali/responsabililor legali ai acestuia. Ambii părinţi au o răspundere comună pentru creşterea, educarea şi întreţinerea copilului. … (5) Copilul are dreptul de a menţine relaţii personale şi contacte directe cu părinţii, rudele şi cu alte persoane faţă de care a dezvoltat legături de ataşament, în cazul în care acest lucru nu contravine interesului superior al copilului.

Conform art. 9 din Legea privind drepturile copilului nr. 370 din 30.11.2023, (1) Copilul separat de un părinte sau de ambii părinţi are dreptul să întreţină relaţii

personale şi contacte directe regulate cu cei doi părinţi ai săi, dacă aceasta nu contravine intereselor lui.

În temeiul art. 11 din aceiași Lege, (1) Copilul are dreptul de a beneficia de un nivel de trai care să permită dezvoltarea lui fizică, mentală, spirituală, morală şi socială.(2) Părinţilor sau reprezentantului legal/responsabilului legal al copilului le revine responsabilitatea de a asigura cele mai bune condiţii de viaţă pentru creşterea şi dezvoltarea acestuia, conducându-se în primul rând de interesul superior al copilului.

Astfel, instanța reține că în cazul examinării litigiilor cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor în situaţia în care părinţii locuiesc separat, urmează să se ţină cont exclusiv de interesul superior al copilului.

Instanța mai menționează că potrivit art. 51 alin. (2), (3) Codul familiei, fiecare copil are dreptul să locuiască în familie, să-şi cunoască părinţii, să beneficieze de grija lor, să coabiteze cu ei, cu excepţia cazurilor cînd aceasta contravine intereselor copilului.(3) Copilul are dreptul la educaţie din partea părinţilor, la dezvoltarea capacităţilor intelectuale, la libertatea gîndirii şi conştiinţei, la apărarea demnităţii şi onoarei.

La fel, conform art. 52 alin.(1) Codul familiei, copilul are dreptul să comunice cu ambii părinţi, cu buneii, fraţii, surorile şi cu celelalte rude. Desfacerea căsătoriei părinţilor, nulitatea ei sau traiul separat al acestora nu afectează drepturile copilului. În cazul cînd părinţii au domiciliul separat, copilul are dreptul să comunice cu fiecare dintre ei.

Totodată art. 58 alin. (1) Codul Familiei prevede că părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sînt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat.

În corespundere cu art. 63 Codul familiei, (1) În cazul cînd părinţii locuiesc separat, domiciliul copilului care nu a atins vîrsta de 14 ani se determină prin acordul părinţilor. (2) Dacă lipseşte acordul părinţilor cu privire la stabilirea domiciliului copilului, iar copilul care a împlinit vârsta de 14 ani refuză să aleagă cu care părinte vrea să locuiască, domiciliul minorului se stabileşte de către instanţa de judecată, ţinând cont de interesele şi opinia copilului, în conformitate cu vârsta şi gradul său de maturitate. În acest caz, instanţa judecătorească va lua în considerare ataşamentul copilului faţă de fiecare dintre părinţi, faţă de fraţi şi surori, vîrsta copilului, calităţile morale ale părinţilor, relaţiile existente între fiecare părinte şi copil, posibilităţile părinţilor de a crea condiţii adecvate pentru educaţia şi dezvoltarea copilului (îndeletnicirile şi regimul de lucru, condiţiile de trai etc. (3) La determinarea domiciliului copilului minor, instanţa judecătorească va cere şi avizul autorităţii tutelare teritoriale în a cărei rază teritorială se află domiciliul fiecăruia dintre părinţi, care va conţine, după caz, şi informaţia disponibilă privind actele de violenţă în această familie şi persoana agresorului familial. (5) În cazul indicat la alin.(4), părintele care locuieşte separat de copil are dreptul să petreacă timpul cu copilul la domiciliul său, dacă aceasta nu contravine interesului superior al copilului, luându-se

în consideraţie vârsta copilului, proximitatea domiciliului părintelui care locuieşte separat, frecventarea studiilor/participarea la activităţi extraşcolare, conform unui program stabilit de autoritatea tutelară teritorială.

Pornind de la norma citată și în vederea examinării solicitării reconvenientei privind schimbarea domiciliului copilului minor cu ea, Structura teritorială de asistență socială Orhei,a emis un aviz, prin care a solicitat ca la pronunțarea deciziei să se țină cont în exclusivitate de interesul superior al copilului (f.d.71).

În continuare, se reține că potrivit art. 64 Codul Familiei, părintele care locuieşte împreună cu copilul nu are dreptul să împiedice contactul dintre copil şi celălalt părinte care locuieşte separat, cu excepţia cazurilor cînd comportamentul acestuia din urmă este în detrimentul intereselor copilului sau prezintă pericol pentru starea lui fizică şi psihică. (2) Părinţii au dreptul să încheie un acord privind exercitarea drepturilor părinteşti de către părintele care locuieşte separat de copil. Litigiile apărute se soluţionează de către autoritatea tutelară teritorială, care stabileşte un program de întrevederi, iar decizia acesteia poate fi atacată în instanţa judecătorească, care va emite hotărîrea respectivă. Părinţii pot, din iniţiativă proprie sau la recomandarea autorităţii tutelare teritoriale, să se adreseze unui mediator pentru soluţionarea litigiului. (2^2) În cazul în care părintele la domiciliul căruia a fost stabilit domiciliul copilului pleacă temporar în altă localitate din ţară sau de peste hotare, la muncă sau în alte scopuri, iar copilul rămâne în grija altei persoane, părintele care locuieşte separat de copil îşi păstrează dreptul de a vizita copilul conform programului de întrevederi. (2^3) În cazul în care părintele la domiciliul căruia a fost stabilit domiciliul copilului pleacă în altă localitate din ţară sau de peste hotare împreună cu copilul ori lăsând copilul în custodie, acesta asigură comunicarea copilului cu celălalt părinte prin intermediul tehnologiilor informaţionale sau prin alte mijloace, precum şi posibilitatea vizitării copilului de celălalt părinte. (3) **În cazul nerespectării hotărîrii instanţei judecătoreşti, la cererea părintelui care locuieşte separat de copil, instanţa judecătorească, ţinînd cont de interesele şi opinia copilului, în funcţie de vîrsta şi gradul său de maturitate, poate decide transmiterea copilului către acesta.** (4) Părinţii care locuiesc separat de copil au dreptul de a primi informaţiile ce se referă la copilul lor de la toate instituţiile educative, curative, de asistenţă socială etc. Comunicarea informaţiei poate fi refuzată dacă comportamentul părintelui prezintă pericol pentru viaţa şi sănătatea copilului. Acest refuz poate fi atacat în instanţa judecătorească

Astfel, sarcina de a stabili interesul superior al copilului îi revine instanței de judecată, fiind singurul criteriu după care instanța se conduce pentru a decide cu privire la exercitarea drepturilor părintești. Pentru a-l determina trebuie să se țină seama de întregul complex de împrejurări menite să asigure copilului o dezvoltare fizică, morală și intelectuală armonioasă, interesând nu numai posibilitățile materiale ale părinților ci și vârsta copilului, comportarea părinților înainte de separare, gradul de atașament și preocupare pe care l-au manifestat față de copil, precum și legăturile

afective ce s-au stabilit între părinți și copil, între copil și alți membri ai familiei extinse.

În argumentarea poziției sale, reconvenienta Maristan (Ghițun) Mariana a solicitat schimbarea domiciliului copilului minor ***** cu mama, deoarece tata copilului, Cazacu Oleg îi limiteaza timpul petrecut cu copilul, pe când, dânsa dispune de toate condițiile pentru creșterea și întreținerea acestuia și consideră că i-ar putea asigura o grijă și atenție mai mare decat cea oferită de tată.

Totodată, instanța de judecată notează că potrivit hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul central din 25 iulie 2024, domiciliul copilului minor ***** a fost stabilit cu tata, Cazacu Oleg. /f.d.9/ Hotărîrea în cauză a devenit definitivă și irevocabilă prin neatacare.

Deși, reconvenienta Maristan (Ghițun) Mariana, în cadrul procesului de judecată a afirmat că dânsa nu a cunoscut despre procesul respectiv, fiind plecată peste hotare, instanța notează că la materialele cauzei au fost administrate înscrisuri, prin care se confirmă cu certitudine că reconvenienta Maristan Mariana a cunoscut despre procesul de judecată privind desfacerea căsătoriei și stabilirea domiciliului copilului minor, prin care s-a stabilit domiciliul copilului minor cu tata, ultima fiind înștiințată despre proces prin intermediul rețelelor de socializare. /f.d.187-189/

Totodată, instanța reiterează că, din momentul pronunțării hotărîrii Judecătoriei Orhei, sediul central din 25 iulie 2024, copilul ***** s-a aflat la domiciliu tatălui, Cazacu Oleg.

În acest sens, instanța de judecată stabilește că, în speță, nu sunt întrunite condițiile legale care ar justifica schimbarea domiciliului copilului minor Cazacu Alex, cu mama, deoarece o asemenea măsură poate fi dispusă doar în mod excepțional și exclusiv atunci când aceasta corespunde interesului superior al copilului.

Dimpotrivă, din materialele cauzei rezultă că minorul ***** locuiește în mod constant cu tatăl său, Cazacu Oleg, care îi asigură îngrijirea, educația și condițiile necesare pentru o dezvoltare armonioasă. Copilul este integrat într-un mediu stabil, având un habitat format, iar tatăl reprezintă, persoana cea mai apropiată și figura parentală principală în viața acestuia.

Din actele cauzei, reiese că tatăl copilului, Cazacu Oleg, este implicat activ în viața minorului, dispune de un spațiu locativ adecvat, copilul frecventează grădinița în *****, fiind adus și luat de tatăl acestuia, tot, tatăl copilului îl însoțește la consultațiile medicale, psiholog și alte activități ale copilului. /f.d.245, 249/

Conform adeverinței medicale din 16 noiembrie 2025, se constată că minorul ***** este foarte atașat de tatăl său, Cazacu Oleg./f.d.249/

Mai mult, instanța de judecată riterează că potrivit certificatului medical, minorul *****, este suspectat de tulburări din spectrul autist, circumstanță ce impune necesitatea menținerii unui mediu stabil, previzibil și securizant copilului. În asemenea situații, schimbarea domiciliului și a mediului de viață poate genera

dezechilibre emoționale și comportamentale semnificative, afectând grav dezvoltarea copilului. Or, o eventuală separare a copilului de mediul său obișnuit și de părintele față de care este atașat ar putea avea consecințe negative asupra stării sale psihice. /fd.8-15, vol II/

În ceea ce privește situația mamei, instanța notează că deși la materialele cauzei s-au prezentat înscrisuri precum că reconvenienta s-a căsătorit, dispune de un spațiu locativ în *****, adecvat necesităților copilului, totuși, instanța reține că reconvenieta nu este angajată și nu dispune de venituri stabile pentru a asigura întreținerea materială a copilului. Simplu fapt că actualul soț al reconvenientei, Ghițun Robert-Costel, în ședința de judecată a declarat că este în capacitate financiară ca să asigure întreținerea reconvenientei și a copilului Alex, nu este suficient pentru a demonstra stabilitatea materială a reconvenientei Maristan (Ghițun) Mariana.

În ce privește susținerile reconvenientei privind dificultățile de comunicare cu tatăl copilului, instanța reține că la materialele cauzei au fost anexate înscrisuri privind acte de constatare a comunicărilor dintre reclamant și pârâtă prin intermediul mesajelor pe rețele de socializare și aplicații.

În acest sens, instanța apreciază că, chiar dacă din materialele cauzei se relevă existența unor disensiuni între părinți, aceasta nu poate constitui temei pentru schimbarea domiciliului copilului minor. Or, eventualele neînțelegeri dintre părinți nu justifică modificarea domiciliului copilului, în lipsa unor probe care să demonstreze că acestea afectează în mod direct și semnificativ interesul superior al copilului.

În speță, nu s-a demonstrat că tatăl, Cazacu Oleg, ar împiedica comunicarea copilului cu mama, Ghițun Mariana, sau că ar limita în mod abuziv exercitarea drepturilor părintești ale acesteia, ci, dimpotrivă, din declarațiile martorului, Ghițun Robert – Costel, soțul actual al reconvenientei, rezultă cert că mama copilului are posibilitatea de a-l vedea în mod regulat, în fiecare duminică, fapt ce confirmă că legătura personală dintre mamă și copil este menținută. Mai mult, din materialele cauzei reiese că părinții duc o comunicare continuă în privința copilului, iar, tatăl permite mamei să își vadă copilul și să comunice cu acesta.

Instanța de judecată accentuiază că, potrivit art. 64 alin. (3) Codul familiei, transmiterea copilului către părintele care locuiește separat poate fi dispusă doar în cazul nerespectării hotărârii instanței judecătorești privind exercitarea drepturilor părintești, și doar în măsura în care o asemenea soluție corespunde interesului superior al copilului.

În speță, nu s-a constatat existența circumstanțelor care ar demonstra nerespectarea de către tată a obligațiilor stabilite prin hotărîrea judecătoreacă din 25 iulie 2024 sau împiedicarea exercitării drepturilor părintești ale mamei. Dimpotrivă, din probele administrate rezultă că tata execută hotărîrea judecătorească prin care domiciliului copilului a fost stabilit cu acesta, iar mama are posibilitatea de a menține legături personale cu copilul, inclusiv prin întrevederi regulate.

Prin urmare, instanța apreciază că nu sunt întrunite condițiile prevăzute de art. 64 alin. (3) Codul familiei pentru a dispune transmiterea copilului către mamă, iar aplicarea unei asemenea măsuri în lipsa temeiurilor legale ar contraveni interesului superior al copilului și principiului stabilității mediului său de viață.

Or, instanța apreciază că o eventuală schimbare a domiciliului copilului minor, ar afecta relațiile de atașament deja formate ale copilului și ar putea avea consecințe negative asupra dezvoltării sale fizice și psihice.

În aceste condiții, instanța conchide că nu există temeiuri legale pentru modificarea domiciliului copilului minor, menținerea acestuia la domiciliul tatălui fiind în deplin acord cu interesul superior al copilului, *****.

De altfel, instanța apreciază că simpla susținere a reconvenientei Ghițun Mariana precum că dispune de condițiile necesare pentru creșterea și educarea copilului ***** și consideră că poate să îi dea o atenție și îngrijire mai bună, nu constituie, prin el însăși, un temei pentru a schimba domiciliului copilului minor stabilit la tata acestuia.

Or, domiciliul copilului minor a fost stabilit cu tatăl, printr-o hotărîre judecătorească irevocabilă. Schimbarea habitatului copilului, în lipsa unor circumstanțe excepționale, nu poate fi justificată doar prin faptul că celălalt părinte susține că ar dispune de condiții mai bune.

În consecință, instanța conchide că nu sunt întrunite condițiile pentru a schimba domiciliul copilului minor. Mai mult, în cazul în care reconvenienta nu a fost de acord cu stabilirea domiciliului copilului cu tata, a avut oportunitatea de a contesta hotărîrea judecătorească. Pe când schimbarea domiciliului copilului minor stabilit printr-o hotărîre judecătorească irevocabilă, poate fi justificată doar în condiții excepționale, ținând cont de interesele superioare ale copilului.

Pretenția cu privire la încasarea pensiei de întreținere.

Conform art. 74 alin.(1) – (3) Codul familiei, (1) părinţii sînt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material.

(2) Modul de plată a pensiei de întreţinere se determină în baza unui contract încheiat între părinţi sau între părinţi şi copilul major inapt de muncă.

(3) Dacă lipseşte un atare contract şi părinţii nu participă la întreţinerea copiilor, pensia de întreţinere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinţi, a tutorelui copilului sau a autorităţii tutelare teritoriale.

Conform art. 75 Codul familiei, (1) pensia de întreţinere pentru copilul minor se încasează din salariul şi/sau din alte venituri ale părinţilor în mărime de 1/4 – pentru un copil, 1/3 – pentru 2 copii şi 1/2 – pentru 3 şi mai mulţi copii.

Conform art. 76 Codul familiei, ((1) În cazurile cînd părintele care datorează întreţinere copilului său are un salariu şi/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primeşte salariu şi/sau alte venituri, total sau parţial, în natură, ori nu are un salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri cînd, din anumite motive, încasarea pensiei de întreţinere, sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, este

imposibilă, dificilă sau lezează substanţial interesele uneia dintre părţi, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri conform art.75.

(2) Cuantumul sumei băneşti fixe încasate în conformitate cu alin.(1) se determină de instanţa judecătorească, ţinîndu-se cont de starea materială şi familială a părţilor, de alte circumstanţe importante, cu respectarea prevederilor art.108 şi păstrîndu-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.

Instanţa reţine că la caz, pârâta Maristan (Ghițun) Mariana, nu activează oficial în câmpul muncii, motiv pentru care cuantumul pensiei de întreţinere urmează a fi determinat în sumă fixă, de către instanţa judecătorească, ţinîndu-se cont de starea materială şi familială a părţilor, de alte circumstanţe importante şi păstrîndu-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.

Instanța de judecată remarcă că copilul minor *****, născut la *****, se află în grija și la întreținerea reclamantului, Cazacu Oleg. În privinţa întreţinerii copilului minori, între părţi nu există niciun acord, din care considerente pensia de întreținere urmează a fi stabilită pe cale judecătorească.

Conform art. 18 alin.(1) din Convenţia internaţională cu privire la drepturile copilului nr. 52 din 20 noiembrie 1989, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, statele părţi vor depune eforturi pentru asigurarea recunoaşterii principiului potrivit căruia ambii părinţi au o răspundere comună pentru creşterea asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rînd părinţilor sau, după caz, reprezentanţilor săi legali. Aceştia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului, iar art. 27 alin. (2) al aceleiaşi Convenţii prevede că părinţilor şi oricăror altor persoane care au în grijă un copil le revine în primul rînd responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților şi a mijloacelor lor financiare, condițiile de viață necesare dezvoltării copilului.

Astfel, instanța conchide că întreținerea oferită de părinte trebuie să corespundă integral necesităților respective şi să asigure dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală şi socială a copilului la un nivel corespunzător şi suficient pentru a nu leza interesele copilului.

În speță, reclamantul Cazacu Oleg solicită încasarea pensiei de întreținere în sumă fixă în mărime de 3 000 lei lunar, argumentând că această sumă este rezonabilă pentru a asigura nivelul de întreținere materială a copilului.

Respectiv, ținând cont de faptul că Maristan (Ghițun) Mariana este mama copilului minor și întrucît normele precitate instituie obligaţia legală a părinților de a-şi întreţine copiii, luînd în considerație vîrsta copilului, activităţile acestuia şi cheltuielile necesare pentru întreținerea şi educarea sa, instanța de judecată consideră că pretenţia referitoare la încasarea pensiei de întreținere în formă de sumă fixă este întemeiată.

Cuantumul sumei băneşti fixe, instanţa judecătorească îl determină conducându-se de prevederile art. 76 alin.(2) Codul familiei şi reieşind din probele prezentate de părţi.

Potrivit informației Biroului Național de Statistică, media minimului de existență pentru copii în vârstă de 1-6 ani, în oraşele mici din Republica Moldova, în anul 2023 semestrul I, a constituit 2411,7 lei./f.d.12/

În aceiași ordine de idei, instanța menționează că necesitățile unui copil rezumă, pe lîngă minimul de existență, cheltuieli legate de frecventarea instituției preșcolare, procurarea rechizitelor, hainelor, cheltuieli medicale cât și alte cheltuieli necesare creşterii şi evoluării psiho-emoţionale echilibrate a copilului.

Astfel, luînd în considerare că reclamantul urmează să asigure existenţa sa şi a copilului minor, sarcină mai grea şi mai oneroasă în raport cu sarcina pârâtei, instanţa consideră că suma pensiei de întreţinere a copilului minor ***** ce urmează a fi adjudecată din contul pârâtei în beneficiul reclamantului, în mărime de 3 000 lei lunar, ca fiind necesară şi rezonabilă în raport cu întreținerea acordată de celălalt părinte şi necesitățile copilului minor.

Cu referire la cuantumul pensiei de întreținere a copilului minor, instanța apreciază că pârâta este aptă de muncă, iar având în vedere necesitățile ce implică creșterea unui copilul, instanța apreciază că suma de 3 000 lei, plătibilă lunar pentru fiecare copil, este una echitabilă și nu reprezintă o sarcină insurmontabilă pentru mama acestuia, Maristan (Ghițun) Mariana.

Conform art. 99 alin. (1) din Codul familiei, instanța judecătorească este în drept să hotărască încasarea pensiei de întreținere de la data depunerii cererii, instanța de judecată decide că pensia de întreținere urmează a fi încasată de la data depunerii cererii, până la schimbarea situației materiale și/sau familiale ale părților, însă nu mai târziu de majoratul copilului.

În partea ce ține de compensarea cheltuielilor de judecată.

În conformitate cu prevederile art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

În corespundere cu art. 98 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pîrît proporţional părţii admise din acţiune dacă pîrîtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.

În conformitate cu prevederile art. 87 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, valoarea acţiunii se determină din suma totală a obligaţiilor de plată pe un an - în acţiunile pentru plata pensiei de întreţinere.

Reclamantul este scutit prin efectul legii de la plata taxei de stat privind încasarea pensiei de întreținere, iar pârâta este obligată prin hotărîre judecătorească la plata pensiei de întreținere. Ca rezultat, taxa de stat urmează de încasat în beneficiul statului de la pârâta Maristan (Ghițun) Mariana pentru pretenția privind încasarea pensiei de întreținere.

În conformitate cu art. 87 alin.(1) lit. c) CPC, pornind de la suma totală a obligațiilor de plată a pensiei de întreținere pe un an, taxa de stat ce urmează a fi achitată de pârâtă constituie suma de 1489,96 (una mie patru sute optzeci și nouă,96) lei.

În ce privește pretenția reconvenientei privind încasarea cheltuielilor de judecată, reieșind din faptul, că instanța de judecată respinge acțiunea reconvențională ca fiind neîntemeiată, subsecvent, urmează a fi respinsă și pretenția privind compensarea cheltuielilor de judecată, or, acestea, se încasează doar în cazul în care ultimul are câștig de cauză.

în conformitate cu art. art. 38 alin.(2) lit. d), 63, 74, 76 Codul familiei, art. art. 82, 94, 98, 236 – 241 din Codul de procedură civilă, instanța de judecată,-

H O T Ă R Ă Ş T E

Se admite cererea de chemare în judecată înaintată de reclamantul Cazacu Oleg împotriva pârâtei Maristan (Ghițun) Mariana, privind încasarea pensiei pentru întreținerea a copilului minor.

Se încasează de la Maristan (Ghițun) Mariana, născută la *****, cod personal *****, domiciliată în r-nul *****, în beneficiul lui Cazacu Oleg, născut la *****, cod personal *****, domiciliat în r-nul *****, pensie pentru întreținerea copilului minor *****, născut la *****, cod personal *****, în mărime de câte 3 000,00 (trei mii,00) lei lunar, începând cu data depunerii cererii de chemare în judecată din 17 ianuarie 2025 și pînă la atingerea vârstei de majorat de către copil.

Se încasează de la Maristan (Ghițun) Mariana, născută la *****, cod personal *****, domiciliată în r-nul *****, taxa de stat în beneficiul statului în mărime de 1 489,96 (una mie patru sute optzeci și nouă,96) lei.

Hotărârea în partea plății pensiei de întreţinere urmează a fi executată imediat. Hotărârea se execută benevol, în termen de cel mult 15 zile, iar în cazul neexecutării în termenul indicat, creditorul este în drept să solicite executarea silită în conformitate cu prevederile Codului de executare.

Cererea de chemare în judecată reconvențională înaintată de către Maristan (Ghițun) Mariana împotriva lui Cazacu Oleg, intervenient accesoriu Agenția Teritorială de Asistență Socială Centru-Est, Structura Teritorială de Asistență Socială Orhei privind modificarea domiciliului copilului minor și compensarea cheltuielilor de judecată, se respinge ca neîntemeiată.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Nord în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Orhei sediul central.

Președintele ședinței, judecătorul /semnătura/ Cristina TROIANOVSCHI

Copia corespunde originalului Cristina TROIANOVSCHI